

No: 392101

Adı Soyadı: Abdelrahman Khaled Shawky ElTayeb

Bölümü: Elektrik - Elektronik Mühendisliği.

4. MATEMATİK SARKAÇ

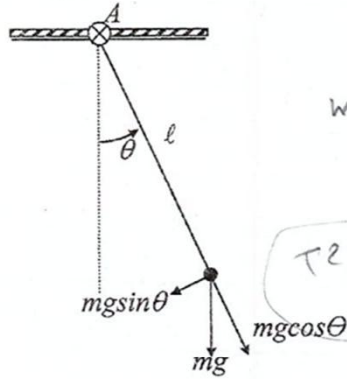
Deneyin Amacı: Matematik sarkaç yapısının incelenmesi

Kuramsal Ön Bilgi

Bir A ekseninde dönmekte olan bir cisim için Newton hareket denklemi; τ_A bu eksene göre döndürme momenti, I_A bu eksene göre eylemsizlik momenti, θ dönme açısı olmak üzere;

$$\tau_A = I_A \frac{d^2\theta}{dt^2}$$

şekline girer.

$$\tau_A = I_A \frac{d^2\theta}{dt^2}, I_A = mL^2$$
$$I_A \frac{d^2\theta}{dt^2} + Lmg \sin\theta = 0$$
$$mL^2 \frac{d^2\theta}{dt^2} + Lmg = 0$$
$$W = \sqrt{\frac{g}{L}} \text{ rad/s}$$
$$T^2 = \frac{(2\pi)^2}{g} L$$
$$x = v \cdot t$$
$$2\pi = W \cdot T$$
$$T = \frac{2\pi}{W}$$

Şekilde görülen matematik sarkaç, kütlesi ihmal edilen ℓ uzunluklu bir ip ve ℓ 'ye göre çok küçük boyutta (noktasal varsayılan) bir m kütlesinden oluşur. $I_A = m\ell^2$ olmak üzere, bu sarkaç için hareket denklemi;

$$-mgl \sin\theta = m\ell^2 \frac{d^2\theta}{dt^2}$$

olur. Küçük açılar için ($\theta < 10^\circ$) $\sin\theta \approx \theta$ (rad) alınarak;

$$\frac{d^2\theta}{dt^2} + \omega^2 = 0$$

denklemini elde edilir. Burada açısal frekans

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{\ell}} \text{ (rad/s)}$$

ve periyot

$$T = \frac{2\pi}{\omega} = 2\pi \sqrt{\frac{\ell}{g}} \text{ (s)}$$

ile verilir.

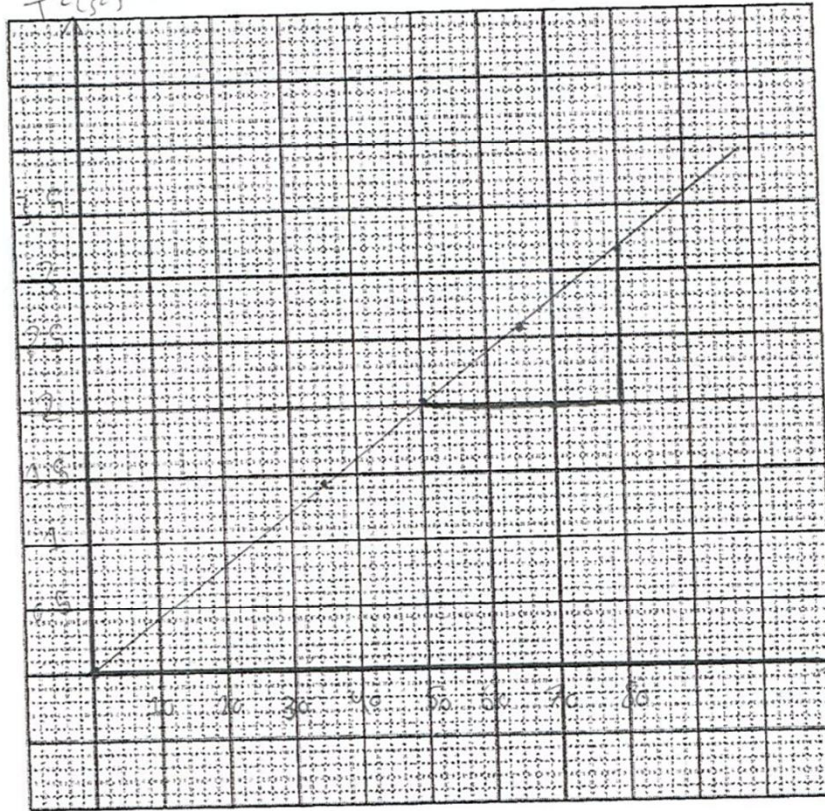
DENEY: Matematik Sarkaç

Deneyin Yapılışı

- $\ell = 35, 50, 65, 80$ cm değerleri için küçük açı ($\theta < 10^\circ$) limitinde 20 salınım için geçen süreleri ölçünüz. Ölçülen süreyi 20'ye bölerek 1 salınım için geçen süreyi (periyodu) bulunuz. Deneyi üç kez tekrarlayınız ve bulunanları tabloya kaydediniz.
- $T^2 = \frac{(2\pi)^2}{g} \ell$ eşitliğine göre $\ell - T^2$ grafiğini çiziniz. Grafiğin eğiminden deneysel g değerini hesaplayınız.
- Bulduğunuz g değeri ile $g \cong 980 \text{ cm/s}^2$ değerini karşılaştırınız.

ℓ (cm)	T_1 (s)	T_2 (s)	T_3 (s)	T_{ort} (s)	T^2 (s ²)
35	24.52	23.82	22.88	23.74	1.41
50	28.64	28.27	28.27	28.42	2.02
65	32.39	32.10	32.10	32.19	2.59
80	35.42	35.47	35.74	35.54	3.16

Deneysel g (cm/s²) 1038.9

$$\begin{aligned} \text{slope} &= 0.038 \\ \therefore \frac{(2\pi)^2}{g} &= 0.038 \\ \therefore g &= \frac{(2\pi)^2}{0.038} \end{aligned}$$

$$\cong 1038.9 \text{ cm/s}^2$$

Yorum: